

Den 3. juli 2023
FVM 288

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) ... /... af XXX om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår handelsnormer for æg (komitésag),

Kommissionens forslag til delegerede forordning (EU) .../... af XXX om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår handelsnormer for æg (delegeret retsakt) og

Kommissionens forslag til delegerede forordning (EU) ... /... af XXX om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1308/2013 for så vidt angår handelsnormer for æg og om ophævelse af Kommissionens forordning nr. 589/2008 (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en gennemførelsesretsakt og to delegerede retsakter om fastsættelse af handelsnormer for æg (komitésag/delegeret retsakt). Forslagene er, sammen med en række andre forslag på området for handelsnormer, fremsat med henblik på at modernisere og forenkle EU's handelsnormer, som er et initiativ under Kommissionens Jord til bord-strategi. De gældende handelsnormer for æg foreslås tilpasset til Lissabontraktaten, således at gennemførelsesretsakten omfatter reglerne for kontrollen af handelsnormerne, mens forslagene til de delegerede retsakter vedrører tekniske bestemmelser om handelsnormerne. Med forslagene bliver hovedreglen, at stemping af æg kun skal finde sted på produktionsstedet, dog med en undtagelsesmulighed. Det foreslås, at 16-ugers grænsen for indelukning af æglæggende høner i tilfælde af veterinære restriktioner tages ud, således at frilandsæg kan markedsføres som sådanne i hele perioden, hvor hønerne er lukket inde som følge af veterinære restriktioner. Der er herudover foreslået en bestemmelse vedrørende anvendelse af uden-dørsarealer til æglæggende høner til andre formål, navnlig installering af solpaneler. Endelig er der indsat forslag til en bestemmelse om, at Kommissionen skal foretage en vurdering af eventuelle handelsnormer for æg i et eksporterende tredjeland, såfremt det pågældende land anmoder herom. Bestemmelser vedrørende vask af æg, holdbarhed, kølekrav til æg samt levering af ustemplede æg direkte fra producent til fødevarerindustri er uændrede. Komiteforslaget forventes sat til afstemning i Komitéen for den fælles markedsordning for landbrugsprodukter den 20. juli 2023. En vedtagelse af forslagene vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Regeringen agter på

den baggrund at støtte komiteforslaget. Regeringen kan endvidere støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til revision af handelsnormerne for æg. Der er tale om en gennemførelsesretsakt og to delegerede retsakter.

Forslagene er fremsat med hjemmel i forordning 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter.

Forslaget til gennemførelsesretsakten behandles i en undersøgelsesprocedure i Komitéen for den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, men Kommissionen kan inden for to måneder forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget eller inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget til gennemførelsesretsakten forventes sat til afstemning i Komitéen for den fælles markedsordning for landbrugsprodukter 20. juli 2023.

Forslagene til de delegerede retsakter forventes sendt til Rådet i september-oktober 2023 med henblik på godkendelse.

Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet gør indsigelse inden for en frist på to måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Forslagene omfatter handelsnormer om krav til konsumæg, der sælges til forbrugere. Overordnet er formålet med handelsnormerne at lette varernes frie bevægelighed på det indre marked og holde æg af utilfredsstillende kvalitet væk fra markedet, give relevant information til forbrugerne og sikre lige vilkår for konkurrerende produkter.

Forslagene er fremsat med henblik på en revision af reglerne om EU's handelsnormer, som er et initiativ under Kommissionens Jord til bord-strategi. Den gældende forordning om handelsnormerne for æg foreslås tilpasset til Lissabontraktaten, således at gennemførelsesretsakten fremadrettet især omfatter reglerne for kontrollen af handelsnormerne, mens forslagene til de delegerede retsakter vedrører tekniske bestemmelser om handelsnormerne.

Forslaget til gennemførelsesretsakten indeholder bestemmelser vedr. krav til pakkerier, producenter, kontrol med handelsnormerne m.v. Der er tale om bestemmelser, som er videreført fra den nugældende forordning.

Forslagene til de delegerede retsakter indebærer, at hovedreglen bliver, at stempning af æg kun skal finde sted på produktionsstedet. Medlemsstater kan dog fritage æg fra dette krav, således at stempningen, som hidtil, kan finde sted på det første pakkeri, som æggene leveres til.

Ligeledes kan æg, der leveres direkte fra producent til fødevarerindustri, fortsat helt undtages fra stempning. Det er fortsat ikke muligt at fritage æg leveret fra et pakkeri til fødevarerindustrien fra kravet om stempning.

Bestemmelserne vedrørende undtagelse fra handelsnormerne ved stalddørssalg af æg er uændrede.

Bestemmelsen om, at æg skal have en holdbarhed på 28 dage fra lægningen, er endvidere taget ud. Dette skyldes, at bestemmelsen er flyttet over i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Den er fortsat 28 dage.

Der er ligeledes indsat en bestemmelse om, at Kommissionen skal foretage en vurdering af eventuelle handelsnormer for æg, som gælder i et eksporterende tredjeland, hvis det pågældende land anmoder om det. Er der ifølge Kommissionen tilstrækkelig garanti for, at de anvendte regler i det eksporterende tredjeland stemmer overens med EU-retten skal æg, der importeres fra det pågældende land, mærkes med et kodenummer svarende til producentkoden som anvendes i EU.

Bestemmelserne vedrørende forbud mod vask af æg, undtagen i helt særlige tilfælde, er uændrede. Ud fra et fødevarsikkerhedsmæssigt hensyn er vask af æg ikke tilladt. Kompetence til at kunne fastsætte kriterier om en eventuel fremtidig tilladelse til vask af æg generelt er flyttet til Kommissionens Generaldirektorat for Sundhed og Fødevarsikkerhed.

Kravene til køling af æg under transport (højst 24 timer under 5 grader) og i detailhandel (højst 72 timer under 5 grader) er også uændrede. Dette betyder i praksis, at detailhandlen maksimalt må opbevare æggene 72 timer i deres 5 graders køleanlæg eller alternativt have separate køleanlæg til opbevaring af æg.

I bilaget til den delegerede retsakt om supplerende regler er der en ændring i bestemmelsen om, at frilandsæg, i tilfælde af indelukning af hønerne som følge af veterinære restriktioner, efter 16 uger skal nedklassificeres til skrabeæg. Denne 16 ugers grænse er i forslaget taget ud, således at frilandsæg kan markedsføres som sådanne uanset længden på eventuelle perioder med krav om indelukning af hønerne som følge af veterinære restriktioner.

Der er i samme bilag indsat en bestemmelse om, at de kompetente myndigheder kan tillade anvendelse af udendørsarealer til æglæggende høner til andre formål, navnlig installation af solpaneler, såfremt disse ikke er i strid med dyrevelfærdsbestemmelserne og ikke begrænser hønernes mobilitet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt. Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakten.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Handelsnormerne reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning og Kommissionens forordning (EF) nr. 589/2008.

Der findes herudover en national bekendtgørelse om handelsnormer for æg (Bekendtgørelse nr. 1136 af 29/8 2016 om handelsnormer for æg), som regulerer undtagelser for stalddørssalg og stemping af klasse B æg. Klasse B æg er æg, der ikke opfylder kvalitetskravene til klasse A æg (til konsum).

Konsekvenser

En vedtagelse af forslagene kan medføre behov for tilpasning af den danske bekendtgørelse på området.

Forslagene har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslagene skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslagene vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsstyrelsen har vurderet, at de samlede administrative konsekvenser er under 4 mio. kr., hvorfor de ikke er kvantificeret yderligere.

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen.

Dyrenes Beskyttelse ønsker vedrørende muligheden for installering af solceller i udendørs anlæg til æglæggende høner en præcisering af, at omfanget af solcelleanlæggene ikke må få en sådan karakter, at det hindrer forekomsten af et reelt sammenhængende areal, hvor hønerne har adgang til det fri, også i den almene forståelse af dette. Kravet om beplantning samt det for hønerne tilgængelige areal bør ikke mindskes af installationerne. Derudover er det grundlæggende Dyrenes Beskyttelses holdning, at der ikke bør importeres æg fra tredjelande, hvis dyrenes forhold ikke som minimum lever op til EU-standarden. Produktionen af buræg i EU samt import af buræg bør forbydes.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det bør sikres, at æg fortsat kan føres fra en producent til fødevarereindustrien, og at disse æg ikke skal være stemplet på produktionsstedet. Dette bør gælde både i oprindelseslandet og andre EU-lande. Med hensyn til holdbarhed bør der refereres til gældende holdbarhedsregler, så det er op til producenten at fastsætte holdbarheden. Vask af æg bør være tilladt på samme måde, som det f.eks. gøres i Sverige. Det bør være muligt at levere æg direkte til fødevarereindustrien fra første ægpakkeri og ikke kun fra produktionsstedet. Den danske fjerkræbranche bakker op om forslaget om at fjerne 16-ugers perioden for markedsføring af frilandsæg under periode med veterinære restriktioner, således at frilandsæg kan markedsføres som sådanne uanset længden af perioder med veterinære restriktioner. Den danske fjerkræbranche bakker ikke op om særskilte afsætningsregler for stalddørssalg.

De Samvirkende Købmænd bemærker, at holdbarheden på æg ikke bør fastsættes i handelsnormer, men bør ske som for alle andre fødevarer. Kravet om, at klasse A-æg ikke må konserveres eller opbevares i rum eller anlæg ved en lavere temperatur end 5 grader bør ifølge De Samvirkende Købmænd tages ud, idet æg i praksis opbevares på køl i Danmark, og det giver anledning til besvær for butikkerne, at de er

nødt til at have separate kølere til æg. De Samvirkende Købmænd støtter ændringen, således at frilandsæg kan markedsføres som sådanne, uanset længden på perioder med veterinære restriktioner.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt at være opbakning til forslagene.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en revision af EU's handelsnormer, idet regeringen finder, at handelsnormerne skal være enkle at administrere, tidssvarende, tilstrækkeligt fleksible og markedsorienterede, tage hensyn til private og nationale ordninger og skal sikre bæredygtighed, høj dyrevelfærd, sunde fødevarer og innovation. Regeringen finder endvidere, at handelsnormerne skal være forbrugerorienterede og i overensstemmelse med den horisontale fødevarerlovgivning. Regeringen agter på den baggrund at støtte komitéforslaget. Regeringen kan endvidere støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af de delegerede forordninger, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.